

NÁSTUPNICTVÍ V DOBĚ JAGELLONSKÉ A NÁSTUP HABSBUKŮ NA ČESKÝ TRŮN

TOMÁŠ BARÁNEK

MAJESTÁT KARLA IV.

- PRIVILEGIA Z DUBNA 1348
- STANOVUJE ZÁSADU PRIMOGENITURY PRO MUŽSKÉ POTOMKY
- V PŘÍPADĚ NÁSLEDNICTVÍ PO PŘESLICI BYLA MOŽNOST VOLBY DĚDIČKY, RESP. JEJÍHO MANŽELA, ČEŠTÍ STAVOVÉ CHÁPOU JENOM DCERU POSLEDNÍHO KRÁLE, NAVÍC NEPROVDANOU
- POKUD PANOVNICKÝ ROD VYMŘE PO MEČI I PO PŘESLICI, NÁSLEDUJE SVOBODNÁ VOLBA PANOVNÍKA SNĚMEM

VLADISLAV JAGELLONSKÝ

- JIŘÍ Z PODĚBRAD MÁ V PLÁNU ZALOŽIT NOVOU PANOVNICKOU DYNASTII, ZBAVUJE SE PRÁVNÍCH PŘEKÁŽEK, OVŠEM POLITICKÉ PŘEKÁŽKY JSOU NEPŘEKONATELNÉ, PROTO NABÍZÍ ČESKOU KORUNU POLSKÉMU RODU JAGELLONCŮ
- SYN POLSKÉHO KRÁLE VLADISLAV JE ZVOLEN ČESKÝM SNĚMEM ROKU 1469 ZA NÁSTUPCE JIŘÍHO Z PODĚBRAD, PO JIŘÍKOVĚ SMRTI 1471 JE VOLBA OPAKOVÁNA A VLADISLAV JE PŘIJAT ZA ČESKÉHO KRÁLE
- DYNASTICKÁ PŘÍBUZNOST S LUCEMBURKY NENÍ BRÁNA V POTAZ = VLADISLAV JE ZVOLEN NA ZÁKLADĚ SVOBODNÉHO ROZHODNUTÍ ČESKÝCH STAVŮ
- PO VLADISLAVOVĚ ZVOLENÍ V KUTNÉ HOŘE SE NECHÁVÁ V JIHLAVĚ ZVOLIT ČESKÝM KRÁLEM TAKÉ MATYÁŠ KORVÍN
- POKRAČUJE V BOJÍCH S MATYÁŠEM KORVÍNEM, 1478 OLOMOUCKÝ MÍR

OLOMOUCKÝ MÍR

- ROZDĚLENÍ ČESKÉ KORUNY, OBA PANOVNÍCI SMĚJÍ UŽÍVAT TITUL ČESKÉHO KRÁLE
- VLADISLAV VLÁDNE ČESKÉMU KRÁLOVSTVÍ, MATYÁŠ VE VEDLEJŠÍCH ZEMÍCH KORUNY ČESKÉ (MORAVA, SLEZSKO, HORNÍ A DOLNÍ LUŽICE)
- PO PŘÍPADNÉ MATYÁŠOVI SMRTI MÁ VLADISLAV MOŽNOST VYKOUPIIT VEDLEJŠÍ ZEMĚ ČESKÉ ZA 400000 UHERSKÝCH ZLATÝCH, MATYÁŠOVI DĚDICOVÉ MAJÍ PŘI ÚHRADĚ POVINNOST TYTO ZEMĚ VYDAT
- MATYÁŠOVI DĚDICOVÉ MOHLI VYUŽÍVAT ZMÍNĚNÉ ZEMĚ JAKO PÁNI, NEMOHLI SE VŠAK OZNAČOVAT ZA KRÁLE ČESKÉHO
- PO PŘÍPADNÉ VLADISLAVOVĚ SMRTI BEZ DĚDICŮ BY OD ČESKÝCH STAVŮ BYLO OČEKÁVÁNO ZVOLENÍ MATYÁŠE ČESKÝM KRÁLEM (NEVZNIKÁ JIM VŠAK POVINNOST HO ZVOLIT)
- PO SMRTI MATYÁŠE KORVÍNA ROKU 1490 JE VLADISLAV JAGELLONSKÝ ZVOLEN UHERSKÝM KRÁLEM (SÍDLO V BUDÍNĚ)

LUDVÍK JAGELLONSKÝ

- NA ŽÁDOST VLADISLAVA JAGELLONSKÉHO BYLI LUDVÍK A JEHO SESTRA ANNA ROKU 1507 PŘIJATI SNĚMEM ZA DĚDICE ČESKÉHO KRÁLOVSTVÍ
- ANNA POD PODMÍNKOU, ŽE JI VLADISLAV NEPROVDÁ BEZ SOUHLASU ČESKÝCH STAVŮ
- LUDVÍK BYL KORUNOVÁN ROKU 1509, V JEHO TŘECH LETECH
- PO SMRTI VLADISLAVA JAGELLONSKÉHO ROKU 1516 NASTUPUJE TEDY BEZ DALŠÍ VOLBY
- ZA JEHO VLÁDY MOCENSKÉ BOJE ČESKÉ ŠLECHTY (LUDVÍK PŘEVÁŽNĚ SÍDLIL V BUDÍNĚ)

NÁSTUP HABSBURKŮ NA ČESKÝ TRŮN

- DLOUHODOBÁ SNAHA HABSBURKŮ DĚDIT PO JAGELLONCÍCH
- PREŠPURSKÝ MÍR Z ROKU 1491 – MAXMILIÁN A JEHO DĚDICOVÉ SE MAJÍ STÁT NÁSTUPCI VLADISLAVA JAGELLONSKÉHO A JEHO DĚDICŮ, TÝKÁ SE VŠAK POUZE UHERSKÉHO KRÁLOVSTVÍ
- PROPOJENÍ JAGELLONSKÉ A HABSBURSKÉ DYNASTIE ROKU 1515 – LUDVÍK JAGELLONSKÝ SI BERE ZA MANŽELKU SESTRU FERDINANDA MARIÍ
- SESTRA LUDVÍKA ANNA JE PROVDÁNA ZA FERDINANDA, ARCIBISKŮPEM RAKOUSKÉHO, BEZ SOUHLASU ČESKÉHO SNĚMU
- FERDINAND HNED PO SMRTI LUDVÍKA JAGELLONSKÉHO POSÍLÁ SVÉ ZMOCNĚNCE, ABY PRO SE DOMOHL ČESKÉHO TRŮNU

FERDINAND I

- SVŮJ NÁROK ZAKLÁDAL SKRZE SVOU MANŽELKU ANNU, SESTRU LUDVÍKA, TÉŽ SKRZE VZÁJEMNÉ NÁSTUPNICKÉ SMLOUVY MEZI HABSBURKY A JAGELLONCI
- TAKÉ NECHAL NAJÍT STAROU SMLOUVU Z ROKU 1366, KTEROU VŠAK PRÁVNĚ ZRUŠIL JIŽ JIŘÍ Z PODĚBRAD
- *POSLOVÉ FERDINANDOVÍ SE VŠAK DOZVĚDĚLI OD PŘÍVRŽENCŮ JEHO, MÁ-LI SE DOSEDNUTÍ JEHO NA TRŮN ČESKÝ ZDAŘITI, ŽE NENÍ RADNO KLÁSTI VÁHU NA DĚDICKÉ PRÁVO A DĚDICKÉ SMLOUVY, PONĚVADŽ PRÝ ČECHOVÉ MAJÍ PRÁVO SVOBODNÉ VOLBY, KDYŽ KRÁL ZEMŘE BEZ MUŽSKÉHO POTOMSTVA.¹*
- JEHO DĚDICKÁ PRÁVA TEDY NEBYLA BRÁNA V POTAZ A ROZHODOVALO SE SVOBODNOU VOLBOU STAVŮ
- MIMO FERDINANDA SE O TRŮN UCHÁZELI BAVORŠTÍ VÉVODOVÉ LUDVÍK A VILÉM Z RODU WITTELSBACHŮ A TAKÉ KRÁL POLSKÝ, BRATR VLADISLAVA JAGELLONSKÉHO ZIKMUND I.
- BAVORŠTÍ VÉVODOVÉ SLIBOVALI PŘEVZETÍ DLUHŮ PO PŘEDEŠLÝCH KRÁLÍCH, ZIKMUND ZAKLÁDAL SVŮJ NÁROK TĚŽ NA DĚDICKÉM PRÁVU, TO MU VŠAK SPÍŠE UBLÍŽILO

1. KALOUŠEK, Josef, České státní právo, Vyd. 2., místy opr., Praha: Bursík a Koňout, 1892, st. 202

FERDINAND I.

- POLSKÝ KRÁL SVOU KANDIDATURU OZNÁMIL POZDĚ, PROTO SE REÁLNĚ ROZHODOVALO JEN MEZI FERDINANDEM A BAVORSKÝMI VÉVODY VILÉMEM A LUDVÍKEM
- SAMOTNOU VOLBU PŘEDCHÁZELI SLIBY A UPLÁCENÍ, VOLILO PO OSMI ZÁSTUPCÍCH OD KAŽDÉHO STAVU V KAPLI SV. VÁCLAVA
- NENÍ JISTÉ CO PŘESNĚ FERDINANDOVÍ ZAJISTILO VÍTĚZSTVÍ
- 23. ŘÍJNA 1526 BYL FERDINAND JEDNOMYSLNĚ ZVOLEN ČESKÝM KRÁLEM, MUSEL VŠAK POTVRDIT ZEMSKÉ SVOBODY A PRIVILEGIA

The image features a white background with several realistic, 3D-rendered bubbles of various sizes. These bubbles are positioned in the corners: a cluster in the top-left, a single bubble in the top-right, and a group in the bottom-right. The bubbles have a metallic or glass-like sheen with highlights and shadows, giving them a three-dimensional appearance.

DĚKUJI ZA POZORNOST

ZDROJE

- KALOUSEK, JOSEF. *ČESKÉ STÁTNÍ PRÁVO*. VYD. 2., MÍSTY OPR. PRAHA: BURSÍK A KOHOUT, 1892.
- PÁNEK, JAROSLAV A OLDŘICH TŮMA. *DĚJINY ČESKÝCH ZEMÍ*. VYDÁNÍ DRUHÉ, DOPLNĚNÉ. PRAHA: UNIVERZITA KARLOVA, NAKLADATELSTVÍ KAROLINUM, 2018. ISBN 978-80-246-3994-9.
- *OSUDOVÁ VOLBA?*. IN: *BÍLÁ MÍSTA* [TELEVIZNÍ DOKUMENT] ČT2, 3. 1. 2011